

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : 21525590-136-E.5409771
Konu : Okullarda Eş Zamanlı Hijyen
Uygulaması

12.03.2020

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi : a) Genel Müdürlüğümüzün 31.01.2020 tarihli ve E.2266518 sayılı yazısı.
b) Genel Müdürlüğümüzün 05.02.2020 tarihli ve E.2642757 sayılı yazısı.
c) Genel Müdürlüğümüzün 05.02.2020 tarihli ve E.2642824 sayılı yazısı.
d) Genel Müdürlüğümüzün 13.02.2020 tarihli ve E.3251741 sayılı yazısı.
e) Genel Müdürlüğümüzün 09.03.2020 tarihli ve E.5056373 sayılı yazısı.

Dünyada hızla yayılan Koronavirüs (Covid-19) ve diğer solunum virüslerinin neden olduğu solunum yolu hastalığından koruma ve kontrol önlemlerinin alınması için ülkemizde gerekli çalışmalar yürütülmektedir. Bakanlığımız okul ve kurumlarında ise bu kapsamda alınması gereken önlemleri içeren bilgilendirme esasları ve uygulamaları ilgi (a), (b), (c), (d) ve (e) yazılarda yer almaktadır.

Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı ile okul ve kurumlarında uygulamaların sağlıklı, ekonomik ve sürdürülebilir bir biçimde yönetilmesi için iş ve işlemlerin aşağıda belirtilen esaslara uygun olarak yürütülmesi önemli görülmektedir.

Buna göre;

A) Okullarda Eş Zamanlı Hijyen Uygulaması: Bahse konu biyolojik tehlike ve risklerden korunmak üzere ilgi (e) yazı ile belirtilen hususlara uygun olarak aşağıdaki işlem basamaklarının gerçekleştirilmesi gerekli görülmektedir.

a) Hijyen uygulaması yapılacak okula gelen **Sodyum Hipokloritin** 1 lt'si 49 lt şebeke suyu ile karıştırılarak 50 lt solüsyon elde edilir. (1'e 49 oranı dikkate alınarak günlük ihtiyaç kadar karışım hazırlanır.)

b) Hazırlanan solüsyon, dezenfekte kullanılacak ekipmana (püskürtme aracı vb.) dikkatlice boşaltılır.

c) Solüsyonun uygulanmasından önce bütün alanın temizliği yapılır.

d) 50-60 m² alana 2/3 lt solüsyon püskürtülür.

e) Yüzeyle ve alanda bulunan bütün eşyalar hazırlanan solüsyonla dezenfekte edilerek yeterince havalandırılır. (Yeterince havalandırma yapılmadan alan kullanıma açılmaz.)

f) Hijyen uygulaması sırasında veya daha sonra oluşacak sağlık sorunlarında ivedilikle sağlık kuruluşuna başvurulur.

g) Uygulama esnasında gıda ile temas edilmemesi için gerekli tedbirler alınır.

h) Okullarda eş zamanlı hijyen uygulaması bu şekli ile her hafta tekrarlanır.

B) Okullarda Eş Zamanlı Hijyen Uygulamasında Dikkat Edilecek Hususlar:

Hijyen uygulamasında görevli çalışanların ve alanı kullanan bireylerin sağlığının korunması bakımından, aşağıda yer alan esaslara dikkat edilmesi önemli görülmektedir.

- Üretilen solüsyonlar, ışık geçirmeyen plastik bidonlara konulur.
- Sodyum hipoklorit çözeltileri ısı ve ışık ile bozulacağından, depolama koşullarına dikkat edilerek depolama sıcaklığı 30°C'nin üzerine çıkarılmamalıdır.
- Sodyum hipoklorit çözeltileri ağzı kapalı ambalajlarda, serin ve ışık almayan bir ortamda saklanır.
- Taşıma ve kullanım esnasında gözlük, yüz maskesi, eldiven, çizme ve koruyucu giysi vb. Kişisel Koruyucu Donanım (KKD) kullanılır.
- Okul ve kurumlar eğitim yapılmayan zamanlarda sıra, masa, tahta, dolap, askı, kapı, klozet, lavabo, kapı kolları ve tırabzanlar gibi sık kullanılan yüzeyler haftada en az bir kez solüsyonlar ile dezenfekte edilir ve ardından yeterince havalandırılır.
- Dezenfeksiyon sonrası dezenfekte edilen alan kuruyuncaya kadar, risk ve tehlike farkındalığı oluşturacak standart uyarıcı işaret ve levhalar kullanılır.
- Tüm uygulama alanlarında en az iki kişinin çalışması, çalışanların birbirlerini sürekli destekleyici mahiyette kontrol etmeleri sağlanmalıdır.

C) Teknik ve Diğer Özellikler: Eş zamanlı hijyen uygulamasının, aşağıdaki esaslar doğrultusunda teknik detaylara uygun olarak gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

- NaOCl yaklaşık %5 konsantrasyonda sodyum hipoklorittir.
- Aşağıda verilen tabloya göre, mevcutta bulunan NaOCl seyreltilerek uygulama gerçekleştirilebilir.

Ürün	Kullanım	Solüsyon	Klorin miktarı
% 5 sodyum hipoklorit 50 000 ppm	Yüzey Dezenfeksiyonu	1 ölçek sodyum hipoklorit 49 ölçek su	% 0.1 1000 ppm

- Dezenfeksiyon uygulamasının çıkış kapısına en uzak noktadan başlanıp, kapıya doğru gelinerek bitirilmesi sağlanmalıdır.
- Planlama, okulun en üst katından başlanarak çıkışa doğru sonlanacak şekilde yapılmalıdır.
- Uygulama, püskürtme yöntemi ile yapılabileceği gibi silme yöntemi ile de gerçekleştirilebilir.

D) Uygulama Yöntemleri Hakkında Açıklamalar : Eş zamanlı hijyen uygulaması yapılırken alanın fiziki yapısı, çalışma koşulları, kullanım durumu, personelin yeterliliği, ekonomiklik ve sağlığın korunması ile yukarıda belirtilen diğer detaylara göre alandaki yöneticilerin karar vermesi beklenen, silme ve püskürtme yöntemlerine ait açıklamalar aşağıda yer almaktadır.

- Silme yöntemi ile gerçekleştirilecek uygulamanın çift kova yöntemi ile iki kovalı araba, pres ve paspas ile aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilerek yapılması önerilmektedir.

Uygulama:

- Mavi kovaya yeteri miktarda su konulur.
- İstenilen konsantrasyonda dezenfektan ilave edilir.
- Kırmızı kovaya mavi kovanın ¼ oranında durulama suyu ilave edilir.

- Akşamdan temizlenmiş paspas, mavi kovada yeterince ıslatılıp preste aynı kovaya sıkılır.
- Pres hemen kırmızı kovaya çevrilir.
- Paspas ile 15-20 m2 alan (kirliliğe göre) silinip, paspas kırmızı kovada durularıp iyice sıkılır.
- Mavi kovada dezenfektana batırılıp fazla suyu biraz süzöldükten sonra yeterince kırmızı kovaya sıkılır ve işlem bu şekilde devam ettirilir.
- Sağlığın korunması açısından yeterli havalandırma mutlaka yapılır, havalandırma yapılmadan alan kullanıma açılmaz.

b) Püskürtme yöntemi ile gerçekleştirilecek uygulamanın aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilerek yapılması önerilmektedir.

Uygulama:

- Bir püskürtücü içine dezenfeksiyon solüsyonu ilave edilir.
- Uygun bir mesafeden yukarıda tarif edilen güvenlik ve uygulama talimatlarına uygun olarak uygulamaya başlanır ve tüm yüzeylere solüsyonun püskürtülmesi sağlanır.
- Kurulama işlemi gerçekleştirilmeden alan terk edilir
- Uyarı işaretleri uygulama yapılan alanlara konulur.
- Sağlığın korunması açısından yeterli havalandırma mutlaka yapılır, havalandırma yapılmadan alan kullanıma açılmaz.

Koronavirüs (Covid-19) ve diğer solunum virüslerinin neden olduğu solunum yolu hastalığından koruma ve kontrol önlemlerinin alınması, hijyen şartlarının sağlanması için öğrencilerin bir arada bulunduğu derslik, kantin, yemekhane, tuvalet, salon, spor alanı, yatakhane, banyo, okul servisi ve okul çevrelerinde temizlik ve hijyen şartlarının okul idarelerince sağlanması, şartların hassasiyetle yönetilmesi önemli görölmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

İsmail ÇOLAK
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği :

B Plânı

Bilgi :

A Plânı